

Čís. 5782.

Ohlášení obnovy manželského společenství dle §u 110 obč. zák. jest věci řízení nesporného. Ohlášení musí učiniti oba manželé, skutečné obnovení manželského soužití a oznámení jednoho z manželů nestačí.

(Rozh. ze dne 23. února 1926, R I 148/26.)

Soud první stolice nevezal původně (usnesením ze dne 30. září 1925) na vědomí prohlášení podle §u 110 obč. zák., podané pouze rozvedeným manželem. Ku stížnosti manžela vzal soud první stolice ono prohlášení usnesením ze dne 30. listopadu 1925 na vědomí. Rekursní soud obnovil původní usnesení prvního soudu. Důvody: Podáním ze dne 4. září 1925 oznámil Václav B. soudu procesnímu opětné spojení s rozvedenou manželkou Annou B-ovou, výslovně však uvedl, že se manželka zpečuje prohlášení to podepsati. Již vzhledem k tomuto dodatku neměl soud procesní ani povinnosti ani práva výslech manželky naříditi, ježto ustanovení §u 110 obč. zák. jest rozuměti tak, že oznámení soudu o opětném spojení manželském učiniti musí oba manželé, takže oznámení jednoho z nich nestačí, pročez mělo býti podání vráceno, když souhlas manželčin v podání tom vykázan nebyl (srov. rozh. ve sbírce Gl. U. 10.432 a v téže sbírce nový sled čís. 1928). Když pak první soud výslechem Anny B-ové zjistil její nesouhlas a proto usnesením ze dne 30. září 1925 oznámení o opětném spojení na vědomí nevezal, měl býti rekurs proti tomuto usnesení Václavem B-em podaný rekursnímu soudu k rozhodnutí předložen, jak v rekursu navrženo bylo a nemělo o něm býti rozhodováno v cestě nesporné po provedení šetření, tím méně měl první soud rekurs ten pokládati za rozklad a jako takový dle §u 11 nesp. říz. vyříditi, ježto není úkolem řízení nesporného, rozhodovati otázku, zda se rozvedení manželé skutečně opět spojili, jaké právní následky toto spojení má a pod., nýbrž nutno otázky ty rozhodovati pořadem práva (rozh. uveřejněné v Jur. Bl. ai 1916 čís. 51). Důsledkem toho a, by se předešlo novému předkládání spisů, nezbylo než usnesení ze dne 30. listopadu 1925 v řízení nesporném vydané zrušiti, protože nebyl tu žádný z případů §u 522 c. ř. s. a jako soudu rekursnímu vyříditi stížnost Václava B-a ze dne 14. října 1925 do usnesení ze dne 30. září 1925 a sice zamítavě, ježto jednostranného oznámení jednoho z manželů na vědomí vzíti nelze, jak ostatně již ze znění §u 110 obč. zák. vysvítá. Za vylíčeného stavu věci pak rozhodnutí původně vydané ze dne 30. září 1925 jako správné potvrzeno, vlastně obnoveno.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Především sluší zdůrazniti po stránce formální, že ohlášení obnovy manželského spoluzití ve smyslu §u 110 obč. zák. jest věci nespornou a nikoliv věcí, již nutno vyříditi ve sporu podle pravidel civilního řádu

soudního. Poukaz rekursního soudu na rozhodnutí bývalého vídeňského nejvyššího soudu ze dne 26. září 1916, č. j. Rv VI 96/16, uveřejněné v časopise »Juristische Blätter« ai 1916 čís. 51 nepřiléhá, ježto v tomto případě nejde o otázku, zda se rozvedení manželé skutečně opět spojili a jaké právní následky toto spojení má a pod., nýbrž o samé oznámení opětného spojení a o přijetí jeho k soudu. Že tato věc nemůže býti předmětem samostatného sporu, plyne z povahy věci, ale není pro ni místa ani v rámci sporu o rozvod, a to nejen při rozvodu dobrovolném, jemuž takový spor nepředchází, nýbrž ani při rozvodu sporem, poněvadž oznámení obnovy spoluzití ve smyslu §u 110 obč. zák. předpokládá manželství právoplatně rozvedené, tedy, pokud jde o rozvod sporem, řízení již právoplatně skončené. Bylo proto ve věci postupovati v řízení nesporném. Správnost tohoto názoru plyne ostatně zřejmě i z předpisu §u 114 druhý odstavec j. n., který jest zařazen v oddíle o soudní příslušnosti ve věcech nesporných. Důsledkem toho platí pro řízení o oznámení obnovy manželského spoluzití předpisy nesporného patentu ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák., a z toho plyne jednak, že prvý soud byl dle §u 11 nesp. říz. oprávněn, aby své původní usnesení (ze dne 30. září 1925), jímž oznámení stěžovatelovo nevzal na vědomí, k jeho rekursu samostatně změnil a vydal usnesení nové (ze dne 30. listopadu 1925), jímž toto oznámení na vědomí vzal, jednak že rekursní soud nepřávnem toto nové usnesení pro nedostatek předpokladů §u 522 c. ř. s. zrušil. Avšak rekursní soud rozhodl o tomto poslednějším usnesení také věcně, neboť tím, že zároveň rozhodl o manželově rekursu do původního usnesení prvního soudu, mu nevyhověl a toto usnesení se svého stanoviska potvrdil, pokud se týče obnovil, změnil, byť i jen nepřímou, zároveň toto druhé usnesení prvního soudu, při čemž vycházel se stanoviska, že oznámení u soudu o opětném spojení manželském učiniti musí oba manželé, takže oznámení stěžovatele samého nestačí. Dovolací rekurs napadá usnesení rekursního soudu také v tomto směru a namítá, že v §u 110 obč. zák. vyslovena jest pouze povinnost, by rozvedení manželé učinili o opětném spojení oznámení soudu, že tedy postačí, by toto oznámení učiněno bylo třebaš jedním manželem, poněvadž hmotněprávní účinky obnovy manželského spoluzití nejsou vázány jenom na pouhé oznámení, nýbrž právě na skutečnost takové obnovy, jak to vyplývá z první věty §u 110 obč. zák., že rozvedení žijí zase jako manželé, že však zejména to musí platiti v tomto případě, v němž prvý soud zjistil způsobem veškerou pochybnost vylučujícím, že manžel obnovil se svou rozvedenou manželkou Annou B-ovou manželské spoluzití. Dovolací soud nesdílí tohoto právního názoru stěžovatelova. Předpis §u 110 obč. zák. má (srovn. obdobný předpis §u 103 zák. obč.) za předpoklad, by obnova manželského spoluzití ohlášena byla řádnému soudu oběma manželi, skutečné obnovení manželského spoluzití nerozhoduje, dokud tedy opětné spojení nebylo ohlášeno soudu oběma manželi, trvají účinky povoleného, nebo soudem vysloveného rozvodu. Jestli předpisy §§ 103 a 110 obč. zák. vyslovena zásada, že manželům není dovoleno samovolné zrušení manželského spoluzití, a ovšem také, když manželství bylo rozvedeno, potomní samovolná obnova rozvede-

ného manželství, že jako rozvod může být proveden pouze soudem, tak zase obnova manželství musí být oběma manželi ohlášena soudu a jenom tato ohláška má za účinek, že obnova ta se považuje za platnou. Poněvadž manželství spočívá podle platného řádu právního na smlouvě §u 44 obč. zák., nemůže jeho trváním a obnovou nakládati jednostranně jeden manžel a proto ohláška podle §u 110 obč. zák. musí být učiněna oběma manželi.

Čís. 5783.

Ujednán-li za řízení o námitkách proti směnečnému platebnímu příkazu smír mimo jiné toho obsahu, že bude žaloba vzata zpět a že se posavadní útraty sporu navzájem zrušují, postihuje napotom žalovanému vyměřený procentuální poplatek v plné výši žalovaného.

(Rozh. ze dne 23. února 1926, Rv I 1039/25.)

Žalobkyně vymohla si proti žalované směnečný platební příkaz na 580.000 Kč. Za řízení o námitkách uzavřely strany narovnání, dle něhož se žalovaná zavázala zaplatiti žalobkyni 500.000 Kč za podmínek blíže smluvených. Dále bylo ujednáno, že dosavadní útraty sporu a exekuce se navzájem zrušují. Žalobkyně vzala po té směneční žalobu zpět. Na to byl žalované vyměřen ze směnečného platebního příkazu procentuelní poplatek 6960 Kč. Ježto si žalovaná, platic 500.000 Kč, srazila těchto 6960 Kč, domáhala se na ni žalobkyně zaplacení tohoto nedoplatku žalobou, již procesní soud první stolice zamítl. O dovolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Ze zjištěných okolností plyne jednak, že žalobkyně má vůči žalované straně nesporný a uznaný nárok na zaplacení 500.000 Kč, jednak, že žalovaná dle zákona jest povinna zaplatiti vyměřený jí procentuální poplatek a může se tudíž jednati jen o to, zda má žalovaná strana odůvodněný nárok na to, by si částku tu započítala do smluveného obnosu. Neboť 6960 Kč jest nedoplatkem smírem uznaných 500.000 Kč a může žalovaná povinnosti k jich zaplacení býti sprostěna jen, prokáže-li, že povinnosti té byla buď výslovně dohodou se žalující stranou sprostěna anebo že jí přísluší vzájemný nárok alespoň ve stejné výši. Toto arcíť žalovaná tvrdí s poukazem na procentuální poplatek a s poukazem jednak na zákonná ustanovení o vyměřování těchto poplatků, jednak na smír a zpětvzetí směnečné žaloby, ovšem ale marně, neboť ani ta ani ona okolnost nároku toho neprokazuje. Pokud jde o zákonná ustanovení, dle nichž vyměřuje se poplatek z výkonů soudních atd., totiž cis. nař. ze dne 15. září 1915, čís. 279 ř. zák. s prováděcím nařízením ze dne 21. prosince 1915, čís. 380 ř. zák., pokud se týče vyhláška min. financí ze dne 22. března 1922, čís. 123 sb. z. a n., rozeznávatí jest skupinu záležitostí v hodnotě do 2000 Kč, kde poplatek zapraviti jest přímo v kolcích, po případě hned na první podání, jako zejména na př. poplatek z platebního rozkazu směnečného, a skupinu záležitostí ostatních oceněných nad 2000 Kč, ve kterých poplatek vyměří teprve příslušný úřad poplatkový a povinné